

Εισαγωγική Επιμόρφωση για την εκπαιδευτική αξιοποίηση ΤΠΕ
(Επιμόρφωση Β1 Επιπέδου)

Λογισμικό Παρουσιάσεων

Συστάδα 2: Φυσικές Επιστήμες, Τεχνολογία,
Φυσική Αγωγή και Υγεία

Διεύθυνση
Επιμόρφωσης & Πιστοποίησης

Έκδοση 1η

Νοέμβριος 2016

**Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση**
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΤΠΕ ΣΤΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ

Επιμορφωτικό υλικό

για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στα
Κέντρα Στήριξης Επιμόρφωσης Επιπέδου Β1

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα	2
ΤΙΤΛΟΣ ΤΟΥ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ	3
ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ	3
ΕΝΤΑΞΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ & ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ	4
ΒΑΣΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΓΙΑ ΤΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ	4
Γενικά για τα Λογισμικά Παρουσίασης (ΛΠ).....	5
Ενδεικτικά Παραδείγματα Λογισμικών και Διαδικτυακών Εφαρμογών για τη Δημιουργία Παρουσιάσεων	6
ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ 11	
Ενδεικτική βιβλιογραφία (λογισμικά παρουσίασης)	11
Ενδεικτική δικτυογραφία (λογισμικά παρουσίασης)	11
ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ	12
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ.....	13
Λογισμικά Παρουσίασης.....	13
ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ – ΑΝΑΘΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ για το ΜΕΣΟΔΙΑΣΤΗΜΑ ..	15
Δραστηριότητα 1: Δημιουργία παρουσίασης με το πρότυπο PechaKucha 20X2016	

1 ΤΙΤΛΟΣ ΤΟΥ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Εκπαιδευτικές χρήσεις των λογισμικών παρουσιάσεων

2 ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Γνωριμία με τις βασικές χρήσεις των λογισμικών παρουσιάσεων (ΛΠ) και των τρόπων διδακτικής αξιοποίησης τους στην τάξη.

Οι επιμορφούμενοι πρέπει:

- (1) να κατανοήσουν τη **σημασία** και τη **χρήση** των ΛΠ και να αποκτήσουν βασικές γνώσεις για τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους
- (2) να γνωρίσουν τους βασικούς τρόπους **λειτουργίας** των ΛΠ και να κατανοήσουν τις **διδακτικές δυνατότητες παιδαγωγικής αξιοποίησής** που προσφέρουν
- (3) να γνωρίσουν ορισμένες βασικές τεχνικές και μεθόδους για τη **χρήση** των των ΛΠ, έτσι ώστε να είναι σε θέση να **αναπτύσσουν** δικές τους παρουσιάσεις και να επινοούν επιπλέον δικές τους χρήσεις και εφαρμογές

3 ΕΝΤΑΞΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ & ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ

Εκτιμάται ότι το υλικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού, για διδασκαλία και μάθηση, στην Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, διαθεματικά και στο πλαίσιο όλων των γνωστικών αντικειμένων και διδακτικών ενοτήτων.

Στο παρόν υλικό γίνεται μια σύντομη επισκόπηση των βασικών λειτουργιών και των παιδαγωγικών χρήσεων των ΛΠ στην εκπαίδευση, προτείνοντας ένα πλαίσιο αρχών μέσα στο οποίο η χρήση τους θα αναδείξει την προστιθέμενη αξία τους, όχι μόνο ως εργαλεία εποπτικής διδασκαλίας αλλά κυρίως ως εργαλεία ενίσχυσης της μαθησιακής διαδικασίας, της οργάνωσης της λειτουργίας της τάξης, της κοινωνικής αλληλεπίδρασης, της επικοινωνίας και της συνεργασίας.

Η δημιουργία παρουσιάσεων, τουλάχιστον σε βασικό επίπεδο (π.χ. δημιουργία παρουσίασης σε MS PowerPoint) θεωρείται ότι είναι γενικώς γνωστή στους επιμορφούμενους. Εκτιμάται ότι οι επιμορφούμενοι έχουν κάποιο βαθμό εξοικείωσης με τη δημιουργία απλών παρουσιάσεων τουλάχιστον με τη χρήση του λογισμικού MS PowerPoint. Στο επιμορφωτικό υλικό, ωστόσο, θα γίνει μια σύντομη επισκόπηση των βασικών λειτουργιών των ΛΠ, για τους επιμορφούμενους που δεν θεωρούν ότι είναι αρκετά εξοικειωμένοι με τη χρήση τους.

4 ΒΑΣΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΓΙΑ ΤΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ

Το επιμορφωτικό υλικό είναι χωρισμένο σε τμήματα που αφορούν το θεωρητικό πλαίσιο, παραδείγματα παιδαγωγικής αξιοποίησης, τεχνικές συμβουλές και οδηγίες σε σχέση με τα λογισμικά παρουσίασης.

Για την πραγματοποίηση της συνεδρίας απαιτείται να είναι εγκατεστημένο στους υπολογιστές των επιμορφούμενων και των πολλαπλασιαστών το λογισμικό *MS PowerPoint*.

4.1

4.2 Γενικά για τα Λογισμικά Παρουσίασης (ΛΠ)

Τα λογισμικά παρουσίασης μπορούν να αποτελέσουν ισχυρά μέσα (“εργαλεία”) διδασκαλίας και μάθησης και να χρησιμοποιηθούν με πολλούς και ποικίλους τρόπους για την επίτευξη εκπαιδευτικών στόχων. Αν και η συνήθης χρήση τους συνίσταται στην παρουσίαση πληροφοριών από τον/την εκπαιδευτικό στους μαθητές, η ευελιξία τους δίνει τη δυνατότητα ανάπτυξης δραστηριοτήτων “πρακτικής και εκγύμνασης” (drill and practice) αλλά και περισσότερο εποικοδομιστικών και συνεργατικών δραστηριοτήτων για την ενίσχυση της δημιουργικότητας των μαθητών, αλλά την ανάπτυξη συνεργασίας μεταξύ εκπαιδευτικού και μαθητών, και μεταξύ των μαθητών.

Έχουν ωστόσο διατυπωθεί και αντιρρήσεις για τη ΛΠ: τελικά ευνοεί πάρα πολύ την εικόνα (ενδεχομένως και τον ήχο) έναντι του κειμένου ως τρόπου έκφρασης και μετάδοσης ιδεών; Πολλές φορές γίνεται κατάχρηση των περιφερειακών στοιχείων (εφέ, χρώματα, φόντο, στυλ και γενικά γραφιστικά στοιχεία) έναντι της πληροφορίας που πρέπει να παρέχει. Σύμφωνα με την άποψη του MacLuhan ότι «το μέσο είναι το μήνυμα», ποιο είναι το μήνυμα αυτού του μέσου; Επίσης πολλές φορές φαίνεται ότι ευνοεί μια «τηλεοπτική» αντίληψη για την οργάνωση της ύλης (γρήγορη εναλλαγή εικόνων, μικρά και «εύπεπτα» κείμενα κλπ).

Θα πρέπει, συνεπώς να υπογραμμιστεί ότι μια παρουσίαση με τη χρήση ΛΠ θα πρέπει να είναι συνοδευτική της διδασκαλίας. Ο/Η εκπαιδευτικός δεν θα πρέπει να βασίζεται στην παρουσίαση για τη μετάδοση της πληροφορίας αλλά η παρουσίαση να είναι συμπληρωματική, να υποστηρίζει τον/την εκπαιδευτικό στην επικοινωνία του με τους μαθητές, να ενισχύει, και να δίνει έμφαση στις βασικές έννοιες και τα νοήματα του μαθήματος.

Μια καλά σχεδιασμένη παρουσίαση από τον/την εκπαιδευτικό, με τη χρήση λογισμικού παρουσίασης, μπορεί αφενός να ενισχύσει το ενδιαφέρον και τα κίνητρα των μαθητών, και αφετέρου να βοηθήσει στην ταχύτερη και καλύτερη κατανόηση εννοιών και στη συγκράτηση της πληροφορίας.

Επιπλέον, για την ίδια τη δημιουργία μιας παρουσίασης από τον/την εκπαιδευτικό και, ακόμα περισσότερο, από τους μαθητές, απαιτείται η εις βάθος κατανόηση του υλικού, ο εντοπισμός των βασικών εννοιών και των σχέσεων μεταξύ τους, η αναδόμηση του υλικού, και η παρουσίασή του με τρόπο που θα είναι κατανοητός στους άλλους. Σε αυτό το πλαίσιο, τα ΛΠ λειτουργούν ως *γνωστικά εργαλεία* καθώς η χρήση τους υποβάλει την αναθεώρηση, την αναδόμηση και τον αναστοχασμό του περιεχομένου.

Παιδαγωγική Αξιοποίηση: Η ποικιλία ΛΠ και των λειτουργιών που παρέχουν δίνουν τη δυνατότητα υποστήριξης ενός ευρέως φάσματος εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων. Τα ΛΠ μπορούν να χρησιμοποιηθούν στο σχολείο με διαφορετικούς τρόπους. Καθώς είναι δυνατή η εισαγωγή, σε κάθε διαφάνεια, όχι μόνο κειμένου αλλά και βίντεο, ήχου, εικόνων, και εφέ μετάβασης από τη μία διαφάνεια στην άλλη, αποτελούν ένα πολύ εύχρηστο σύστημα παραγωγής απλών πολυμεσικών εφαρμογών. Επιτρέπουν την παρουσίαση πληροφοριών και τη διδασκαλία στην τάξη, τη δημιουργία παρουσιάσεων

εμπλουτισμένων με γραφικά για την ανάπτυξη καθοδηγητικού υλικού (tutorials), την ανάπτυξη διαδραστικών παρουσιάσεων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως ασκήσεις για τους μαθητές, και την παρουσίαση του έργου των μαθητών ή του περιεχομένου του μαθήματος. Λογισμικά όπως το *PowerPoint* επιτρέπουν τη ρύθμιση της παρουσίασης έτσι ώστε η μετάβαση από τη μία διαφάνεια στην επόμενη να γίνεται αυτόματα, χωρίς να απαιτείται η παρέμβαση του χρήστη. Με αυτό τον τρόπο μπορεί εύκολα να χρησιμοποιηθεί για την παρουσίαση της δράσης του σχολείου σε γονείς, σε εκθέσεις ή σε άλλες εκδηλώσεις.

Ενδεικτικές παρουσιάσεις βρίσκονται στο συμπληρωματικό υλικό της 3ης συνεδρίας στο Moodle..

Βασικές Λειτουργίες: Ενδεικτικά αναφέρονται ορισμένες στοιχειώδεις τεχνικές στις ηλεκτρονικές παρουσιάσεις:

1. Αποκάλυψη – Επικάλυψη εικόνων (με σταδιακή ολοκλήρωση μιας εικόνας ή αποκάλυψη μερών ή στρώσεων: για παράδειγμα η «αποκάλυψη» του εσωτερικού του ανθρωπίνου σώματος)
2. Συγχρονισμός ήχου, κειμένου και εικόνας.
3. Ψευδοκίνηση - ψευδο-animation: επιτυγχάνεται όταν σε μια σειρά διαδοχικών διαφανειών υπάρχουν εικόνες με μικρή παραλλαγή και πραγματοποιείται ταχεία αλλαγή διαφανειών κατά την παρουσίαση. Με αυτό τον τρόπο μπορούν να αναπτυχθούν απλά βίντεο.
4. Αυτόματη επίδειξη διαφανειών
5. Απλή επίδειξη εικόνων – ενσωμάτωση τεχνικών animation – video
6. Χρήση εξωτερικών υπερσυνδέσμων

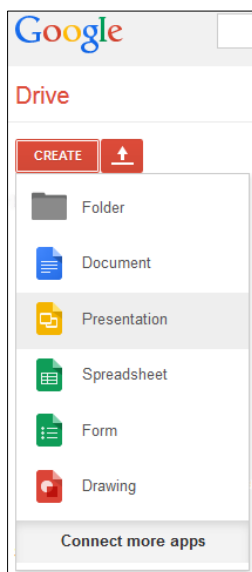
Επαναχρησιμοποίηση υλικού από το διαδίκτυο: Για τη δημιουργία παρουσιάσεων, πολύ συχνά χρησιμοποιείται ψηφιακό υλικό (εικόνες, κείμενα, κλπ) από το διαδίκτυο. Κατά τη διάρκεια της επιμορφωτικής συνεδρίας θα πρέπει να δοθεί έμφαση και στο θέμα των αδειών χρήσης ψηφιακού υλικού από το διαδίκτυο (π.χ. άδειες Creative Commons, <http://creativecommons.gr>) και την αναφορά της πηγής του υλικού.

4.2.1 Ενδεικτικά Παραδείγματα Λογισμικών και Διαδικτυακών Εφαρμογών για τη Δημιουργία Παρουσιάσεων

PowerPoint: Το ΛΠ που χρησιμοποιείται ευρύτερα στα σχολεία είναι το *Microsoft PowerPoint*. Για τους χρήστες υπολογιστών *Apple* (Mac) το αντίστοιχο συμβατό

Λογισμικό παρουσιάσεων είναι το *Apple Keynote* (<http://www.apple.com/mac/keynote>. Τελευταία επίσκεψη Νοέμβριος 2014). Αντίστοιχο του *PowerPoint* και του *Keynote*, με τις ίδιες περίπου δυνατότητες, είναι το λογισμικό *Impress*. Το *Impress* ανήκει στην κατηγορία Ελεύθερου και Ανοιχτού Λογισμικού και αποτελεί μέρος του πακέτου *LibreOffice* (<https://el.libreoffice.org> για την ελληνική έκδοση. Τελευταία επίσκεψη, Νοέμβριος 2014). Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το *PowerPoint* και το *Keynote* είναι εμπορικά προϊόντα, ενώ το *Impress* είναι δωρεάν λογισμικό, με εξίσου πολλές δυνατότητες, αν και ελαφρώς λιγότερο δισαιθητικό και εύχρηστο. Οδηγίες χρήσης του *PowerPoint* 2013 μπορείτε να βρείτε στο σύνδεσμο <http://office.microsoft.com/el-gr/powerpoint> (Τελευταία πρόσβαση Νοέμβριος 2014).¹

Google Docs: Το *Google Docs* (<http://docs.google.com>) αποτελεί διαδικτυακή πλατφόρμα στο *Νέφος*, η οποία μετά από δωρεάν εγγραφή, επιτρέπει τη δημιουργία αρχείων κειμένου, παρουσιάσεων κ.ο.κ, διαδικτυακώς, χωρίς την εγκατάσταση προγραμμάτων και μέσω φυλλομετρητή διαδικτύου (browser). Υποστηρίζει επίσης τη συνεργατική επεξεργασία των αρχείων και τον εύκολο διαμοιρασμό τους. Στο σύνδεσμο <http://www.google.com/intl/el/slides/about> (Τελευταία προσπέλαση Νοέμβριος 2014), υπάρχει, στα ελληνικά, μία σύντομη περιγραφή των δυνατοτήτων, οδηγίες χρήσης, και δυνατότητα πρόσβασης στην υπηρεσία.

Prezi (<http://prezi.com>) Το *Prezi*, σε αντίθεση με ΛΠ όπως το *PowerPoint*, υποστηρίζει τη δημιουργία μη-γραμμικών παρουσιάσεων. Σε ένα μεγάλο εικονικό καμβά, ο χρήστης καλείται να δομήσει την παρουσίασή του με μη-γραμμικό τρόπο, δημιουργώντας κατά κάποιο τρόπο και έναν εννοιολογικό χάρτη του υλικού. Χαρακτηριστική του λειτουργία είναι το zoom-in και zoom-out για την παρουσίαση περισσότερων στοιχείων για μια έννοια. Υποστηρίζει την ενσωμάτωση εικόνων, βίντεο, εξωτερικών διαδικτυακών συνδέσμων και αρχείων ήχου. Προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην επιλογή της κατάλληλης γραμματοσειράς, καθώς δεν είναι όλες οι γραμματοσειρές συμβατές με την ελληνική γλώσσα. Θα πρέπει επίσης να επιλεγεί κατά τη δημιουργία μιας παρουσίασης,

η επιλογή ανάλυσης οθόνης 4:3 που είναι συμβατή με την προβολή της παρουσίασης μέσω προβολέα (projector) (Illustration 1). Προωθείται και η χρήση του στην εκπαίδευση και τη σχολική τάξη (<http://prezi.com/prezi-for-education>. Στα Αγγλικά. Τελευταία πρόσβαση Νοέμβριος 2014). Οδηγός χρήσης του Prezi μπορεί να βρεθεί στο

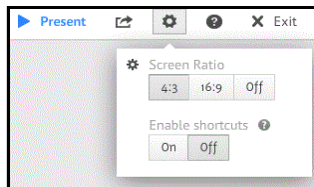

Illustration 1: Prezi. Επιλογή ανάλυσης οθόνης.

[σύνδεσμο: https://prezi.com/support/](https://prezi.com/support/) (στα Αγγλικά) (Τελευταία πρόσβαση Νοέμβριος 2014)

Άλλα Διαδικτυακά Εργαλεία: Υπάρχει ένα πλήθος διαδικτυακών εφαρμογών αντίστοιχων του PowerPoint που διαθέτουν τουλάχιστον τις βασικές λειτουργίες δημιουργίας παρουσιάσεων. Ενδεικτικά: *Slides.com* (<http://slides.com>): με δωρεάν εγγραφή οι χρήστες μπορούν να δημιουργήσουν μόνο παρουσιάσεις που θα είναι δημόσιες, να κάνουν την παρουσίαση μόνο διαδικτυακά, ή να την αποθηκεύσουν στον υπολογιστή σε μορφή html. *PowToon* (<http://www.powtoon.com/edu-home>): εύχρηστο εργαλείο δημιουργίας παρουσιάσεων και βίντεο για εκπαιδευτικούς και μαθητές. Με το δωρεάν λογαριασμό διατίθεται περιορισμένος χώρος, οι παρουσιάσεις είναι δημόσιες, δεν μπορούν να καταφορτωθούν στον υπολογιστή, και έχουν το λογότυπο της εταιρίας. *Emaze* (<http://www.emaze.com>): δημιουργία διαδικτυακών παρουσιάσεων. Με το δωρεάν λογαριασμό δίνεται η δυνατότητα τρισδιάστατων παρουσιάσεων, εισαγωγής βίντεο από το YouTube, εισαγωγής μουσικής, ήχου, παρουσιάσεων από το PowerPoint, κλπ, αλλά επίσης δεν είναι δυνατή η καταφόρτωση της παρουσίασης και η δημιουργία ιδιωτικών παρουσιάσεων.

Δημιουργία αφίσας (Infographic): Με τη δημιουργία εργαλείων όπως η διαδικτυακή υπηρεσία *Piktochart* (<http://piktochart.com>) οι χρήστες μπορούν πολύ εύκολα και με τη βοήθεια ευκολονόητων οδηγιών και προτύπων (στα αγγλικά) (Illustration 2) να δημιουργήσουν αφίσες για την παρουσίαση πληροφοριών, τις οποίες στη συνέχεια μπορούν να δημοσιοποιήσουν στο διαδίκτυο ή να καταφορτώσουν σε μορφή .jpeg ή .pdf (Illustration 3).

Illustration 2: Η επιφάνεια δημιουργίας αφίσας στην υπηρεσία Piktochart.

Illustration 3: Παράδειγμα αφίσας infographic με την εφαρμογή Piktochart.

Τα περισσότερα από τα προαναφερθέντα εργαλεία είναι επίσης συμβατά με διάφορα μέσα εκτός του υπολογιστή, όπως κινητά τηλέφωνα (smartphones) και φορητές συσκευές (tablets, iPad).

SlideShare (<http://www.slideshare.net>): Το SlideShare δεν αποτελεί υπηρεσία για τη δημιουργία παρουσιάσεων, αλλά κυρίως υπηρεσία για την καταχώρηση, το διαμοιρασμό, και την αναζήτηση παρουσιάσεων. Δίνει, ωστόσο, και τη δυνατότητα δημιουργίας παρουσιάσεων μέσω της διαδικτυακής εφαρμογής *Haiku Deck*, με απευθείας σύνδεσμο σε αυτή (<http://www.slideshare.net/create?via=home>). Μετά από δωρεάν εγγραφή για τη δημιουργία λογαριασμού, οι χρήστες μπορούν να καταχωρήσουν (Upload) τις παρουσιάσεις που έχουν ήδη δημιουργήσει, να ορίσουν τα δικαιώματα πρόσβασης και χρήσης για κάθε παρουσίαση που καταχωρούν, να αναζητήσουν παρουσιάσεις άλλων χρηστών, να τις επισημάνουν (Like), να τις μοιραστούν (Share), ή να τις καταφορτώσουν (Download), να επιλέξουν

συγκεκριμένους χρήστες και να παρακολουθούν τη δραστηριότητά τους, να παρακολουθούν την επισκεψιμότητα των δικών τους παρουσιάσεων (Views).

TED (<http://www.ted.com>): Το TED είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός με στόχο τη διάδοση ιδεών μέσω ολιγόλεπτων παρουσιάσεων. Οι παρουσιάσεις καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα θεμάτων που αφορούν τις επιστήμες και τις τέχνες, και θέματα παγκόσμιου ενδιαφέροντος. Στο πλαίσιο του TED διοργανώνονται εκδηλώσεις παγκοσμίως, και στην Ελλάδα. Όλες οι παρουσιάσεις είναι διαθέσιμες με τη μορφή βίντεο μέσω του δικτυακού τόπου. Πολλές από αυτές διαθέτουν και ελληνικούς υπότιτλους που έχουν αναπτυχθεί από την κοινότητα των χρηστών (χρήστες εγγεγραμμένους στο δικτυακό τόπο). Επιπλέον, μέσω του δικτυακού τόπου, δίνεται η δυνατότητα δημιουργίας και διαμοιρασμού μαθημάτων από εκπαιδευτικούς, με πυρήνα ένα βίντεο παρουσίασης και την προσθήκη επιπλέον στοιχείων όπως τεστ πολλαπλών απαντήσεων σχετικά με το βίντεο παρουσίασης (Think), χώρο επιπλέον υλικού και πηγών για το θέμα (Dig Deeper), και χώρο καθοδηγούμενων συζητήσεων για θέματα που ορίζονται από τον εκπαιδευτικό (Discuss) (<http://www.ted.com/watch/ted-ed> και <http://ed.ted.com>. Τελευταία πρόσβαση Νοέμβριος 2014). Μπορείτε να δείτε ένα παράδειγμα μαθήματος στο σύνδεσμο <http://ed.ted.com/lessons/music-and-creativity-in-ancient-greece-tim-hansen> (Τελευταία πρόσβαση Νοέμβριος 2014). Το μάθημα αφορά τη μουσική και τη δημιουργικότητα στην αρχαία Ελλάδα. Το βίντεο είναι στα αγγλικά με ελληνικούς υπότιτλους.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

4.2.2 Ενδεικτική βιβλιογραφία (λογισμικά παρουσίασης)

Vallance, M., & Towndrow, P. A. (2007). Towards the 'informed use' of information and communication technology in education: a response to Adams' 'PowerPoint, habits of mind, and classroom culture'. *Journal of Curriculum Studies*, 39(2), 219-227. Το άρθρο παρουσιάζεται ως απάντηση προηγούμενης μελέτης η οποία υποστήριζε ότι εργαλεία όπως το PowerPoint υποσκάπτουν την αναλυτική σκέψη και την κατανόηση νοημάτων. Υποστηρίζει ότι το PowerPoint και άλλα εργαλεία ΤΠΕ με την κατάλληλη χρήση μπορούν να ενισχύσουν το διάλογο μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών.

Adams, C. (2007). On the 'informed use' of PowerPoint: rejoining Vallance and Towndrow *Journal of curriculum studies*, 39(2), 229-233. Κείμενο που εξετάζει κριτικά το ρόλο του PowerPoint στη διδασκαλία.

Szabo, A. & Hastings, N. (2000). Using IT in the undergraduate classroom: should we replace the blackboard with PowerPoint?. *Computers and Education*, 35(3), 175-187. Τρεις μελέτες για την αποτελεσματικότητα της χρήσης του PowerPoint στην τάξη.

Bartch, R. & Cobern, K. (2003). Effectiveness of PowerPoint presentations in lectures. *Computers & Education*, 41(1), 77-86. Έρευνα για το κατά πόσο άρεσε στους μαθητές και έμαθαν περισσότερα χρησιμοποιώντας PowerPoint αντί των συνηθισμένων προβολών διαφανειών.

4.2.3

4.2.4 Ενδεικτική δικτυογραφία (λογισμικά παρουσίασης)

[Εκπαιδευτική εφαρμογή του προτύπου Pecha-Kucha στην τάξη: http://www.thethinkingstick.com/learning-through-presentations/](http://www.thethinkingstick.com/learning-through-presentations/)

[2012 and We're STILL Using PowerPoint Wrong από τον The Presentation Presenter \(στα αγγλικά\). Παρουσίαση που παρουσιάζει τα σφάλματα και την ορθή χρήση του PowerPoint για τη δημιουργία παρουσιάσεων. Δίνει έμφαση στη χρήση εικόνων και την αφήγηση μιας ιστορίας, και απευθύνεται κυρίως στο χώρο των επιχειρήσεων: http://www.slideshare.net/thepresentationdesigner/2012-and-were-still-using-powerpoint-wrong](http://www.slideshare.net/thepresentationdesigner/2012-and-were-still-using-powerpoint-wrong)

[How NOT to use Powerpoint από τον κωμικό Don McMillan \(στα αγγλικά\): http://www.youtube.com/watch?v=ORxFwBR4smE](http://www.youtube.com/watch?v=ORxFwBR4smE) Ένα μικρό βίντεο για τη χρήση του PowerPoint. Συνοπτικά, ο κωμικός επισημαίνει μερικά σημαντικά σφάλματα στη χρήση του PowerPoint, όπως η λέξη-προς-λέξη ανάγνωση του κειμένου μιας διαφάνειας από τον παρουσιαστή, τα ορθογραφικά λάθη και τα χρώματα.

PowerPoint Extreme Makeover από τον Dean Shareski (στα αγγλικά): http://youtube.com/watch?v=OC1OixM_118. Πολύ κατατοπιστικό βίντεο διάρκειας 20 περίπου λεπτών για τη χρήση του PowerPoint.

[5 Ways Students Can Create Audio Slideshows](http://www.freetech4teachers.com/2013/06/5-ways-student-can-create-audio.html) (στα αγγλικά)

(<http://www.freetech4teachers.com/2013/06/5-ways-student-can-create-audio.html>) παρουσίαση εργαλείων και εκπαιδευτικές εφαρμογές για τη δημιουργία παρουσιάσεων με ηχητική αφήγηση από τους μαθητές (Τελευταία πρόσβαση Νοέμβριος 2014).

4.3 ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

4.3.1.1 Δραστηριότητα 1: Συνεργατική δημιουργία παρουσίασης με τη χρήση διαδικτυακών υπηρεσιών

Στόχος της δραστηριότητας είναι η κατανόηση, από τους επιμορφούμενους, των δυνατοτήτων, των περιορισμών, και των απαιτήσεων της συνεργατικής δημιουργίας παρουσιάσεων μέσω διαδικτυακών εργαλείων. Οι επιμορφούμενοι αναλαμβάνουν σε ομάδες να δημιουργήσουν μία παρουσίαση με τη χρήση των εργαλείων *Google Docs-Presentation* και *Prezi* (απαιτείται εγγραφή και για τα δύο). Θα πρέπει να εργαστούν συνεργατικά μέσω του περιβάλλοντος.

4.3.1.2 Δραστηριότητα 2: Δημιουργία ιστοριογραμμής

Οι επιμορφούμενοι, χρησιμοποιώντας την εφαρμογή *Prezi*, δημιουργούν ανά ομάδες, από μια ιστοριογραμμή για συγκεκριμένα θέματα, αντλώντας υλικό από το διαδίκτυο. Στη συλλογή παρουσιάσεων του Prezi υπάρχουν έτοιμα πρότυπα ιστοριογραμμών (timelines) που επιμορφούμενοι μπορούν να επαναχρησιμοποιήσουν και να τροποποιήσουν (Illustration 4).

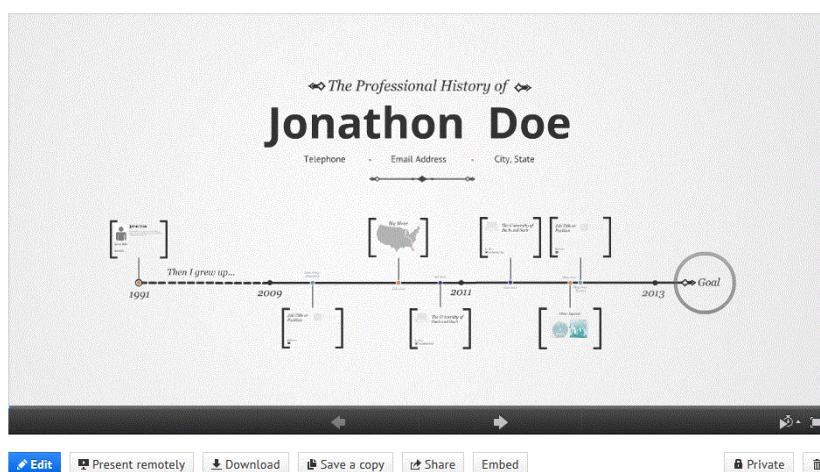

Illustration 4: Φόρμα ιστοριογραμμής στο Prezi

4.4ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ

4.4.1 Λογισμικά Παρουσίασης

Δημιουργία Παρουσιάσεων

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται κάποιες οδηγίες για την αποτελεσματικότερη δημιουργία παρουσιάσεων από τους εκπαιδευτικούς.

- Κατά τη δημιουργία της παρουσίασης με ΛΠ ο/η εκπαιδευτικός θα πρέπει πάντα να έχει υπόψη του ότι μια παρουσίαση στηρίζει το μάθημα, δεν είναι το μάθημα.
- Έλεγχος των υπερδεσμών (εάν υπάρχουν) ώστε να είναι ενεργοί-επικαιροποιημένοι (δηλαδή να «κατευθύνουν» στα αρχεία ή τις ιστοσελίδες που πρέπει).
- Χρονομέτρηση της παρουσίασης ώστε να μην απαιτηθεί χρόνος μεγαλύτερος από το διατιθέμενο.
- Μια παρουσίαση πρώτα σχεδιάζεται στο χαρτί (έστω ένα σκαρίφημα) και μετά υλοποιείται στο σχετικό περιβάλλον (λογισμικό).
- Δεν υπάρχει ένας καθορισμένος βέλτιστος αριθμός διαφανειών που θα πρέπει να περιέχει κάθε παρουσίαση. Το πλήθος των διαφανειών θα εξαρτηθεί από το θέμα και το χρόνο που αφιερώνεται σε κάθε διαφάνεια. Συνήθως είναι πιο αποτελεσματική μια παρουσίαση 5 λεπτών με 5 διαφάνειες απ' ό,τι μια παρουσίαση όπου αφιερώνονται 5 λεπτά για 1 διαφάνεια, ακόμα κι εάν το περιεχόμενο είναι το ίδιο.
- Προσοχή στο κείμενο: Μια παρουσίαση μέσω ΛΠ δεν έχει στόχο να αντικαταστήσει τη διδασκαλία και να μεταδώσει την πληροφορία, αλλά να δώσει έμφαση στην παρουσίαση που κάνει εκείνη τη στιγμή ο/η εκπαιδευτικός. Το κείμενο σε κάθε διαφάνεια θα πρέπει να είναι πολύ σύντομο και συνοπτικό, με κάθε διαφάνεια να παρουσιάζει μία έννοια και όχι να παρατίθενται πλήρεις προτάσεις.
- Εικόνες και γραφικά: Οι εικόνες και τα γραφικά αποτελούν πολύ καλά βοηθήματα ενίσχυσης της οπτικής μνήμης. Τα κατάλληλα οπτικά βοηθήματα μπορούν να ενισχύσουν την κατανόηση και τη συγκράτηση της πληροφορίας στη μνήμη. Προτείνεται η χρήση εικόνων από δικτυακούς τόπους όπως το *Flickr*

(<https://www.flickr.com/creativecommons>) η το Google (https://images.google.com/?gws_rd=ssl) με άδεια Creative Commons (Illustration 5). Αντίστοιχα, δεν θα πρέπει να ενσωματώνονται στοιχεία που δεν είναι σχετικά με τις έννοιες που παρουσιάζονται, όπως διακοσμητικά στοιχεία, animations, κ.ο.κ., καθώς μπορούν να αποσπάσουν την προσοχή των μαθητών ή να οδηγήσουν σε παρανοήσεις.

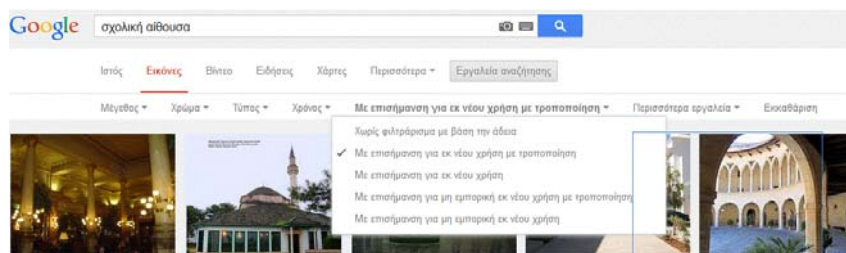

Illustration 5: Αναζήτηση εικόνας στο Google με φίλτρο δικαιωμάτων χρήσης από τα "Εργαλεία

- Ο συνδυασμός των χρωμάτων (π.χ. φόντο και χαρακτήρες κειμένου) πρέπει να βοηθά την ανάγνωση και όχι να τη δυσχεραίνει. Η παρουσίαση εξάλλου μπορεί να λάβει χώρα σε συνθήκες δυνατού φωτισμού και επί πλέον, ο βιντεοπροβολέας σπανίως αποδίδει τα χρώματα που φαίνονται στην οθόνη του Η/Υ με την ίδια καθαρότητα.
- Το κείμενο και οι εικόνες θα πρέπει να είναι ευανάγνωστα και ευδιάκριτα ακόμα κι από τους μαθητές που κάθονται στις τελευταίες σειρές. Δεν είναι κακή πρακτική η κάλυψη όλης της διαφάνειας με μια μεγάλη εικόνα και η εισαγωγή ενός συνοπτικού σχετικού κειμένου (2-3 λέξεις). Με αυτό τον τρόπο, μπορεί πιο εύκολα να πυροδοτηθεί η συναισθηματική εμπλοκή και τα κίνητρα των μαθητών, και η καλύτερη συγκράτηση των εννοιών και των νοημάτων στη μνήμη.
- Προτείνεται η χρήση λειτουργιών όπως η εμφάνιση μίας κουκκίδας (bullet) κάθε φορά κατά την παρουσίαση μιας διαφάνειας, ή η χρήση βελών, κύκλων, σκίασης κλπ, που θα τονίζουν το σημείο της διαφάνειας με το οποίο ασχολείται εκείνη τη στιγμή ο/η εκπαιδευτικός. Τέτοιες τεχνικές θα βοηθήσουν την ευκολότερη παρακολούθηση του θέματος από τους μαθητές και την καθοδήγησή τους στο περιεχόμενο.

- Μπορείτε να βρείτε πολλές ακόμα συμβουλές στο διαδίκτυο για τη δημιουργία πιο αποτελεσματικών παρουσιάσεων για εκπαιδευτική χρήση. Ενδεικτικά: *Edutopia* (<http://www.edutopia.org/blog/8-tips-classroom-presentation-jason-cranford-teague>). (Στα Αγγλικά. Τελευταία προσπέλαση Νοέμβριος 2014), *WikiHow* (<http://www.wikihow.com/Do-a-Presentation-in-Class>) (Στα Αγγλικά. Συμβουλές προς μαθητές για καλές παρουσιάσεις. Τελευταία προσπέλαση Νοέμβριος 2014), *PowToon* (<http://www.powtoon.com/blog/effective-teaching/>). (Στα Αγγλικά. Τελευταία προσπέλαση Νοέμβριος 2014).

4.5 Παραδείγματα δραστηριοτήτων για τους μαθητές:

- Οι μαθητές αναλαμβάνουν να διερευνήσουν ένα γεγονός που συνέβη μια συγκεκριμένη ημέρα στην ιστορία. Στη συνέχεια δημιουργούν μια παρουσίαση 10-15 διαφανειών για αυτό το γεγονός. Μπορούν να χρησιμοποιήσουν εικόνες που θα βρουν στο διαδίκτυο ή να δημιουργήσουν τις δικές τους εικόνες, και να ενσωματώσουν ήχους ή βίντεο.
- Οι μαθητές αναλαμβάνουν να διαβάσουν ένα ποίημα και να δημιουργήσουν μια παρουσίαση οπτικής αναπαράστασης και ερμηνείας του ποιήματος με εικόνες.
- Οι μαθητές αναλαμβάνουν να γράψουν και να εικονογραφήσουν παιδικές ιστορίες με τη χρήση λογισμικού παρουσίασης.
- Οι μαθητές δημιουργούν το ατομικό τους πορτφόλιο (βιογραφικό) με τη χρήση λογισμικού παρουσίασης. Μπορούν να ενσωματώσουν για παράδειγμα ζωγραφιές ή φωτογραφίες τους.
- Οι μαθητές δημιουργούν με τη χρήση ΛΠ παρουσιάσεις βιβλίων, που στόχο έχουν για παράδειγμα την προώθηση ενός βιβλίου, όπου ενσωματώνουν εικόνες, ήχους, βίντεο ή και τη δική τους ηχογραφημένη αφήγηση.

4.6 ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ – ΑΝΑΘΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ για το ΜΕΣΟΔΙΑΣΤΗΜΑ

4.6.1 Δραστηριότητα 1: Δημιουργία παρουσίασης με το πρότυπο PechaKucha 20X20

Το πρότυπο *PechaKucha 20X20* επινοήθηκε από τους αρχιτέκτονες Astrid Klein and Mark Dytham και εφαρμόστηκε για πρώτη φορά το 2003 (<http://www.pechakucha.org>). Είναι ένα πρότυπο παρουσίασης σύμφωνα με το οποίο θα πρέπει να παρουσιαστούν 20 διαφάνειες και να αφιερωθούν σε κάθε μία από αυτές 20 δευτερόλεπτα. Η παρουσίαση είναι έτσι ρυθμισμένη ώστε μετά από 20 δευτερόλεπτα να προχωρά αυτόματα στην επόμενη διαφάνεια. Ως πρωτοβουλία, έχει στόχο την εύκολη και γρήγορη παρουσίαση ιδεών. Από το 2003 μέχρι σήμερα διοργανώνονται παγκοσμίως εκδηλώσεις σύμφωνα με αυτό το πρότυπο σε σχολεία, επιχειρήσεις, μουσεία, πανεπιστήμια, αλλά και μπαρ, εστιατόρια, υπαίθριους χώρους. Για τις εκδηλώσεις στην Ελλάδα δείτε και το σύνδεσμο <http://www.pechakucha.org/cities/athens/events> (Τελευταία προσπέλαση Νοέμβριος 2014). Οι περιορισμοί του προτύπου ωθούν τον ομιλητή να παρουσιάσει το θέμα σύντομα, συνοπτικά, και περιεκτικά. Μπορεί, έτσι, να αποτελέσει μια καλή βάση για την οργάνωση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων με τη χρήση λογισμικού παρουσιάσεων για τους επιμορφούμενους και στη συνέχεια για τους μαθητές στη σχολική τάξη.

Οι επιμορφούμενοι καλούνται να δημιουργήσουν παρουσίαση για συγκεκριμένο θέμα σύμφωνα με αυτό το πρότυπο. Η δραστηριότητα θα μπορούσε να προσαρμοστεί ανάλογα με το διαθέσιμο χρόνο. Να κληθούν, για παράδειγμα, οι επιμορφούμενοι να δημιουργήσουν μια παρουσίαση με 8 ή 10 διαφάνειες, αντί για 20 διαφάνειες. Παράλληλα, οι επιμορφούμενοι καλούνται να αποστείλουν, μαζί με την παρουσίασή τους, και ένα μικρό κείμενο με την άποψή τους για την πιθανή προστιθέμενη αξία της παραπάνω προσέγγισης.